

Vad är priset på miljön?

Forskningsprojekt har influerat ny ISO-standard om miljöskadekostnader

Allt fler företag har behov av att veta vad de ger för miljöavtryck i monetära mått mätt. Bland annat för ekonomisk rapportering och kostnads-nyttoanalyser. En ny standard för monetär värdering av miljöskadekostnader närmar sig nu lansering och Swedish Life Cycle Center har på flera sätt gjort stort avtryck på den.

Några av Swedish Life Cycle Centers partners påbörjade i början på 90-talet arbetet med att hitta gemensamma sätt att mäta och värdera miljöskadekostnader. Arbetet med monetär värdering av miljöpåverkan har pågått sedan dess och lanseringen av metoden EPS (Environmental Priority Strategies) med monetär värdering skedde redan 1996. Genom åren har beräkningsmetoden använts av flera stora aktörer i Sverige och internationellt och förvaltas idag av IVL Svenska Miljöinstitutet.

"En tanke med monetär värdering och EPS var att nå företagen," menar Bengt Steen, Professor Emeritus vid Chalmers som var huvudperson i utvecklingen av metoden.

"Ett företags huvuduppgift är att skapa mervärde och få betalt för det. Genom att inkludera miljöskadekostnader – och nyttor – i mervärdeskalkylen blir hållbarhetsarbetet en naturlig del i företagandet."

Men när olika utövare kommer fram till olika värden tappas jämförbarhet och trovärdighet och det finns nu ett stort behov av ett standardiserat grepp om monetär värdering. Swedish Life Cycle Center, med Bengt Steen i spetsen, tog 2015 initiativet till den internationella standarden ISO 14008 ("Monetary Valuation of Environmental Impact and Related Aspects."). Med ny kunskap från ett avslutat forskningsprojekt i området närmar vi oss nu lansering.

Forskningsprojektet, som har koordinerats av Swedish Life Cycle Center och haft Bengt Steen som projektledare, syftade till att ge mer kunskap om vilka parametrar som var viktigast vid monetär värdering av miljöskadekostnader, för att därefter influera den nya standarden. Med hjälp av tre fallstudier på Volvo Group, AkzoNobel och Essity har projektgruppen kunnat se vilken metadata som är viktigast att känna till i valet mellan olika energityper.

"Fallstudierna visar tydligt att det är viktigt att inkludera en omfattande förteckning över utsläpp och användning av naturresurser," säger Bengt Steen om resultaten. *"En av mina personliga lärdomar från projektet är hur viktig mänsklig påverkan kan vara på det naturliga VOC-utsläppet från skogar."*

En annan viktig lärdom är att EPS uppskattas i företagen där fallstudierna har utförts, bland annat för att metoden ser bortom klimatförändringar och även lyfter fram knappa resurser.

"EPS ger en fördjupad inblick i ett större antal miljöfrågor än de allmänt diskuterade klimatförändringarna," säger Mia Romare vid IVL Svenska Miljöinstitutet, som utförde fallstudien på Volvo Group.

"Resultaten har tagits emot väl inom Volvo Group och EPS har diskuterats som en kompass för att undvika framtida miljöproblem som kan uppstå när vi försöker förbättra vår klimatpåverkan idag."

Standarden ISO 14008 ("Monetary Valuation of Environmental Impact and Related Aspects") finns nu i ett slutgiltigt utkast, som innehåller krav på att rapportera all metadata som visat sig vara viktiga i projektets fallstudier. Standarden beräknas lanseras i början av 2019.

[Läs forskningsrapporten i sin helhet](#)

[Läs mer om forskningsprojektet](#)

[Läs mer om EPS](#)

[Läs mer om ISO 14008](#)

[Läs nyheten på engelska](#)

Swedish Life Cycle Center är Sveriges enda nationella plattform för livscykelperspektivet och grundades som en gemensam satsning mellan Nutek (numera VINNOVA), Chalmers tekniska högskola och ett antal internationella organisationer under namnet CPM. Sedan starten 1996 har centret samlat representanter från akademi, näringsliv, forskningsinstitut och myndigheter för att diskutera och föra användandet av livscykelanalyser och närliggande frågor framåt. Genom åren har de bidragit på flera olika sätt, exempelvis initierat, lett och gett input till nya ISO-standarder, skapat konkreta verktyg för att förenkla utförandet av livscykelanalyser samt lanserat en öppen LCA-databas. Idag består centret av 14 partners och har sedan 2016 ett tätt samarbete med flera av landets myndigheter. Centret är partnerfinansierat och driver sedan 2017 även projektet "Svensk plattform för livscykelperspektivet" som finansieras av energimyndigheten. Partnerkonstellationer och fokusområden har varierat över tid, men visionen har alltid varit densamma – att sprida livscykelperspektivet som trovärdigt och användbart över hela världen.

Kontakt:

Bengt Steen, Professor Emeritus vid Chalmers och projektledare i projektet

Telefon: +46 (0)70 81 62 931

E-mail: bengt.steen@chalmers.se

Tomas Rydberg, IVL Svenska Miljöinstitutet

Telefon: +46 (0)10 788 68 13

E-mail: tomas.rydberg@ivl.se

Ulrika Georgsson, Kommunikatör, Swedish Life Cycle Center & Svensk plattform för livscykelperspektivet

Telefon: +46 (0)31 772 68 94

E-mail: ulrika.georgsson@chalmers.se